

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge
Dato 1. maj 2023

Svar på forslag fra KF, S, SF, V og EL om sorggrupper for børn og unge

1. Resume

Børn, som vokser op med sorg, er i risiko for at trække sorgen med ind i voksenlivet, særligt hvis de ikke får den nødvendige hjælp til at bearbejde sorgen.

Sorggrupper har veldokumenteret effekt på børnenes trivsel. Partierne foreslår derfor, at der som pilotprojekt afprøves forskellige modeller:

- Sorggrupper på kommunale skoler med uddannede sorgvejledere
- Sorggrupper i samarbejde med f.eks. Skyggebørn eller anden civilsamfundsorganisation
- Sorggrupper i kirker, forsamlingshuse eller lignende i samarbejde med Folkekirken.

Det foreslås videre, at finansiering sikres ved en ansøgning til Den Sociale Investeringsfond (Rådet for Sociale Investeringer – herefter RSI)

Efter drøftelse med RSI foreslås det, at man vælger at finansiere pilotprojektet først, og derigennem modner indsatsen til en ansøgning om udbredelse og forankring til RSI.

Der er tale om et ufinansieret forslag. Indstillingen beskriver derfor, hvordan sorggrupper kan afprøves, såfremt der findes finansiering hertil.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Magistratsafdelingen for Børn og Unge indgår i en dialog med civilsamfundsorganisationer (Skyggebørn og Det Nationale Sorgcenter) om aftaler om et styrket samarbejde ift. deres tilbud om gratis sorggrupper. **Blev sendt i Børn og Unge-udvalget 24. maj 2023.**

At 2) Magistratsafdelingen for Børn og Unge afsøger hvilke muligheder der er for et samarbejde med Folkekirken vedrørende sorggrupper for børn og unge. **Blev sendt i Børn og Unge-udvalget 24. maj 2023.**

At 3) Partierne kan, såfremt de ønsker det, fremsende budgetforslag til finansiering af pilotprojekt af sorggrupper på kommunale skoler målrettet børn og unge i sorg ved sygdom eller dødsfald i nærmeste familie samt evaluering af sorggrupper i de tre modeller.

At 4) Magistratsafdelingen for Børn og Unge på baggrund af resultaterne fra pilotprojektet og afsøgning af samarbejds muligheder vurderer, om der skal udarbejdes en ansøgning til Den Sociale Investeringsfond med henblik på udbredelse af én eller flere modeller for sorggrupper.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

Byrådet besluttede på deres møde den 22. februar 2023 at fremsende forslaget "Forslag fra KF, S, SF, V og EL om sorggrupper for børn og unge" til Magistratsafdelingen for Børn og Unge til besvarelse i form af en indstilling.

Indstillingen fremsendes som svar på denne beslutning.

Partierne foreslår, at:

- der som pilotprojekt afprøves tre forskellige modeller for sorggrupper som et tilbud til børn og unge i sorg.
- finansieringen af pilotprojektet sikres ved en ansøgning til Den Sociale Investeringsfond

Det er i dialog med forslagsstiller afklaret, at der sigtes til Rådet for Sociale Investeringer (RSI). Formålet med RSI er at igangsætte sociale effektinvesteringer, hvor man efter tid betaler pengene tilbage. Det kræver viden om økonomiske effekter, som ikke er til stede i dag. Derfor er det vanskeligt at opstarte projektet via RSI.

Der vil derfor skulle findes finansiering til en pilotafprøvelse af projekterne til modning af indsatsen forud for stillingtagen om ansøgning til RSI. Dette kan byrådet eller et parti henvise til budgetforhandlingerne.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Børn og unge, som oplever sorg, fordi en af forældrene er kritisk syg eller dør, er i risiko for, at sorgen trækker spor med sig ind i voksenlivet, særligt, hvis de ikke får hjælp til at bearbejde sorgen. De oplever f.eks. hyppigere ikke at få en uddannelse sammenlignet med jævnaldrende, at de får oftere depression eller anden psykisk sygdom, og at de ender hyppigere i misbrug end andre unge.

Sorggrupper for børn og unge giver mulighed for at tale om noget meget svært, og derved kunne skabe bedre trivsel og mental sundhed for denne gruppe af børn og unge.

Deltagelse i sorggrupper kan muligvis forebygge, at sorg udvikler sig til *kompliceret sorg*. Hvis sorg udvikler sig til *kompliceret sorg*, har Aarhus Kommune et tilbud forankret i Sociale Forhold og Beskæftigelse til børn med kompliceret sorg.

Deltagelse i sorggrupper har i flere kommuner vist sig at være en god hjælp til børnene og de unge.

Sorggrupper for børn og unge taler ind i målet om, at Aarhus skal være en by, hvor alle er sunde og trives.

5. Hvad, hvem og hvordan?

Partierne foreslår tre modeller, der skal afprøves. Disse er:

- A) Sorggrupper på kommunale skoler
- B) Sorggrupper i samarbejde med civilsamfundsorganisationer
- C) Sorggrupper i samarbejde med folkekirken.

Herunder vil de tre modeller blive beskrevet.

Ad A: Sorggrupper på kommunale skoler

Sorggrupper på kommunale skoler varetages af fagpersonale fra den enkelte skoler. Det kræver, at fagpersonerne forud for oprettelsen har gennemført et sorgvejlederkursus.

Skyggebørn og *Det Nationale Sorgcenter* tilbyder et tre dages sorgvejlederkursus til lærere, pædagoger og sundhedsfagligt personale.

I en afprøvning af sorggrupper på kommunale skoler vil det med fordel være to fagpersoner, som driver sorggruppen sammen, så der er mulighed for sparring og erfaringsudveksling.

Det foreslås i pilotprojektet at afprøve sorggruppeforløb på tre skoler i Aarhus Kommune, hvor hver skole uddanner to sorgvejledere. Det kræver:

- Frikøb af sorgvejledere til forberedelse og afholdelse af sorggrupper fx hver 14. dag
- Opfølgning og vurdering af værdi for de deltagende børn og unge med inddragelse af deltagere, forældre og sorgvejledere

Ad B: Sorggrupper i samarbejde med civilsamfundsorganisationer

Forslaget fra partierne nævner organisationen *Skyggebørn* som udbyder af sorggrupper. *Skyggebørn* har samtalegrupper for børn og unge i sorg, der har mistet fx mor, far

eller søskende – eller børn/unge, hvis hverdag er præget af alvorlig sygdom i nærmeste familie. *Skyggebørns* tilbud er gratis.

Det Nationale Sorgcenter tilbyder også gratis støttende forløb til børn og unge, der lever med fysisk sygdom eller dødsfald hos enten en forælder eller søskende. Hos Det nationale Sorgcenter leder psykologer grupperne.

Muligheden for et tættere samarbejde, fx om formidling, mellem Aarhus Kommune og de to organisationer kan af-søges.

Ad C: Sorggrupper i samarbejde med Folkekirken

Folkekirken i Aarhus har i enkelte sogne etableret sorg-grupper for børn og unge fra 16 til 22 år. Så vidt vides er der ikke etableret sorggrupper for yngre børn og unge. Gruppelederne har forskellig baggrund f.eks. præst eller psykolog.

Der er brug for en nærmere afsøgning og etablering af et samarbejde mellem Børn og Unge og Folkekirken, hvis der i fællesskab skal oprettes et gruppetilbud for både børn og unge for en yngre målgruppe.

Evaluering af pilotprojekt

Pilotprojektet bør evalueres for at sikre læring af de tre modeller for sorggrupper i pilotprojektet, samt for at indsamle data til en eventuel ansøgning til RSI.

I løbet af en kortere projektperiode på fx 2 år vil det sandsynligvis være muligt at vurdere de kortsigtede virkninger af sorggrupperne. Forslag til indikatorer på korterevarende resultatmål for virkningen af indsatsen kunne være:

- Antal børn og unge, der anvender sorggrupperne
- Om børnene og de unge oplever, at de får det bedre ved at deltage i sorggruppen
- Om forældre og lærere oplever en positiv virkning hos barnet eller den unge

Det er vanskeligt at afdække effekten af indsatsen, da der er tale om en relativt lille indsats, som det dels er vanskelig at isolere værdien af og dels vil tage flere år inden den langsigtede værdi kan måles. I en ansøgning til RSI er der krav om specifikke resultatmål, som kan indikere, hvad værdien af indsatsen giver i form af økonomiske besparelser. Det kunne f.eks. være gennem højere beskæftigelsesandel, gennemførelse af 9. klasses afgangsprøver eller behov for færre ressourcetunge indsatser sammenlignet med

andre i samme målgruppe, der ikke har deltaget i sorggrupper.

6. Hvilke ressourcer kræves?

Beslutningsforslaget fra partierne lægger op til, at projektet kan finansieres via en ansøgning til RSI.

Formålet med RSI er at igangsætte sociale effektinvesteringer i samarbejde med kommunen og potentielt en ekstern leverandør og flere andre investorer. I samarbejdet yder RSI en risikoafdækning på vegne af kommunen, som på baggrund af en løbende opfølgning på konkrete resultatomål skal betale pengene tilbage til fonden, når de aftalte effekter opnås. For at dette kan fungere i praksis er der behov for en vis viden om de økonomiske effekter, der forventes på baggrund af sorggrupperne. Denne viden er pt. ikke tilgængelig, hvorfor det er vanskeligt at opstarte dette projekt som en social effektinvestering. Via en finansiering af pilotprojektet, kan projektet eventuelt modnes så meget, at der efterfølgende vil være mulighed for at igangsætte en social effektinvestering.

Forslaget er derfor, at projektet implementeres og følges over en periode på minimum to år, inden værdien for børnene vurderes. Og at der først tages stilling til en eventuel ansøgning til RSI derefter. En projektperiode på 2 år vil kunne give indikationer på kortsigtede virkninger af sorggrupper, men ikke langsigtede resultater, eller sikker viden om den økonomiske effekt.

Herunder beskrives de forventede krævede ressourcer i et pilotprojekt.

Ad A: Sorggrupper på kommunale skoler.

For at oprette og drive sorggrupper på kommunale skoler, er der behov for finansiering af uddannelsesforløb for fagpersoner, frikøb af personale til varetagelse af funktionen, herunder sparring samt vikardækning, hvis sorggrupperne foregår i skoletiden.

Dertil kommer et beløb til faglig understøttelse i forbindelse med udvikling af indsatsen og evaluering af sorggrupperne med henblik på en ansøgning til RSI. Hvis der er tale om et projekt finansieret af RSI, vil der sandsynligvis være behov for yderligere evalueringssressourcer.

Børn og Unge har ikke mulighed for at iværksætte et sådant projekt indenfor de nuværende ressourcer. Partierne kan, såfremt de ønsker det, fremsende budgetforslag til finansiering.

Beregningen herunder er på baggrund af forslag om sorggrupper på tre kommunale skoler med to sorgvejledere hver inkl. vikardækning.

Estimerede samlede udgifter for sorggrupper (2023-priser):

	2024	2025	2026	2027
Samlet	444.662	389.390	389.390	389.390

Ad B: Sorggrupper i samarbejde med civilsamfundsorganisationer.

Sorggrupperne i *Skyggebørn* og *Det Nationale Sorgcenter* er gratis, og der er derfor ikke forbundet en omkostning hermed.

Afsøgning af mulighed for etablering af kontakt til civilsamfundsorganisationer og samarbejde vedrørende kommunikation vil kunne gøres inden for den nuværende ramme.

Ad C: Sorggrupper i samarbejde med Folkekirken.

Der vil skulle igangsættes et samarbejde med kirkerne i Aarhus vedrørende evt. uddannelse og finansiering af sorgvejledere samt drift af grupperne

Afsøgning af mulighed for etablering af kontakt og samarbejde med Folkekirken kan gøres inden for den nuværende ramme, hvis kirkerne selv vil drifte sorggrupperne uden yderligere finansiering.

Ad Evaluering:

Hvis kommunen ønsker at evaluere indsatsen, bør det ske efter aftale med organisationerne og Folkekirken.

Det foreslås, at der sideløbende med afprøvning af et pilotprojekt indsamles data og evalueres. Den estimerede omkostning ved en mindre, intern evaluering af de tre modeller for sorggrupper er 100.000 kr. fordelt over projektperioden.

En evaluering vil også kræve tilførsel af ressourcer. Partierne kan, såfremt de ønsker det, fremsende budgetforslag til finansiering

7. Hvordan følges der op?

Aarhuskompasset vil sætte retningen for opfølgning og vurdering af pilotprojektet med de tre modeller for sorggrupper.

Det vil løbende blive undersøgt, hvilken værdi sorggruppeindsatsen har for børnene og de unge i de tre pilotmodeller, og derfor vil inddragelse af sorggruppelederne, børn,

unge og forældre være det bærende element i vurderingen.

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg

Bilag

Bilag 1: Beslutningsforslag

Tidligere beslutninger

- Beslutningsforslag fra partierne vedr. sorggrupper til børn og unge, byrådsmødet d. 22.02.2023, punkt 14

Sundhed

Antal tegn: 11.966

Sagsbehandler: Lis Fenger

Tlf.: 51 57 51 37

E-post: lef@aarhus.dk
